

3.9.3 Rakennusvalvonta

Toiminta-ajatus: Rakennusvalvonnan viranomaispalveluiden tarkoitus on tukea alueen investointien toteuttamista palveluhenkisellä neuvonnalla ja ohjaamisella. Lisäksi edistetään hyvää rakentamiskulttuuria, rakennushankkeen eteenpäin viemistä ja loppuun saattamista.

Rakennusvalvonta huolehtii rakentamiselle ja rakennetulle ympäristölle asetettujen edellysten toteutumista lain ja kaavojen mukaisuuden valvonnalla. Rakennusvalvonnalle kuuluu hyvän taajamakuva, turvallisuuden, terveellisyyden ja tarkoituksenmukaisuuden vaatimusten sekä yleisen edun huomioon ottaminen rakentamisessa, rakennusten käytössä ja ylläpidossa.

Tehtävät: Rakennusvalvonnan merkittävimmät vastuualueet ovat:

- huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä
- pyrkiä nopeaan ja oikeudenmukaiseen päätöksentekoon lupa-asioissa
- valvoa rakennetun ympäristön kunnossapitoa
- valvoa kaavojen noudattamista
- auttaa ja neuvoa asiakkaita rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä ja rakentamisen lupa-asioissa
- tuottaa rakennushanketietoja rakennus- ja huoneistorekisteriin.

Ulk. ja Sis. (1 000 €)	TP2024	TA2025	TAM2025	MTA2025	TP2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	266	178		178	234	131,5 %	56
Toimintakulut	- 222	- 320		- 320	- 273	85,3 %	47
Toimintakate	44	- 143		- 143	- 39	27,6 %	103

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025	Poikkeama	Poik. %
Myönnetyt luvat yhteensä (kpl)		421	150	266	- 155	-36,81%
Valmistuneet kerrosalat (m2)	15 444	24 678	10 000	23 645	- 1 033	-4,18%
Rakennus- ja toimenpideluvat (kpl)		185	150	158	- 27	-14,59%
Rakennuslupakatselmukset (kpl)	487	426	70	462	36	8,45%

Toimintakatsaus 1–12/2025:

Vuoden 2025 alusta tuli voimaan uusi rakentamislaki, joka korvasi aiemman maankäyttö- ja rakennuslain jättäen maankäyttöä koskevat osat ennalleen lain nimen muuttuessa aluedenkäyttölainsiksi. Rakentamislain myötä luvanvaraiset toimenpiteet ja rakentamisen lupien nimikkeet muuttuivat mikä hankaloittaa ja vääristää yllä kuvattujen mittareiden seuranta. Mittareita on päivitetty vuoden 2026 talousarvioon. Rakentamislain uusia muutoksia tuli toimeksipantavaksi edelleen vuoden 2026 alusta, jotka vaikuttivat muun muassa uusien ohjelmisto-osien käyttöönotosta syntyvinä kustannuksina. Kaikkien kuluja sisältäen mm. ICT-, materiaali- ja koulutuskustannuksia syntyi arviota vähemmän euromääräisesti 47 000 €.

Rakennusvalvonnan tulos koostuu lupamaksuista toteutuneen rakentamisen määrän mukaisesti ja on siten myös herkkä rakentamisen suhdanteelle. Valtakunnallisesti heikko rakentamisen suhdanne ei näkynyt Inarin kunnassa rakentamisen määrän laskuna. Tulokertymää arvioitiin varovaisesti rakentamislakimuutoksesta johtuen. Lakimuutos jätti osan aiemmin luvan- tai ilmoituksenvaraisista hankkeista menettelyn ulkopuolelle (määrällisesti noin 30 % hankkeista, kerrosalallisesti vaikutus pienempi) vähentäen rakennusvalvonnan tulomuodostumaa. Tulot laskivat edelliseen vuoteen nähden noin 30 000 €, mutta ylittivät kuitenkin määritetyn talousarvion. Rakentamislupataksa on päivitetty lakimuutoksesta johtuen 1.1.2025 alkaen, jonka yhteydessä hinnat luvanvaraisille toimille korottuivat keskimäärin 12 %. Muutoksen myötä

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2025

rakennusvalvonnan asiakaspalvelun, ohjaamisen, neuvonnan ja valvonnan merkitys ja määrä ei ole kuitenkaan vähentynyt. Rakennusvalvonnassa työskenteli 3 henkilöä.

Vuonna 2025 rakennusvalvonta:

- viesti rakentamislaki muutoksesta selkeästi ja kohdennetusti omatoimirakentajille verkkosivuilla, viestinnässä ja asiakaspalveluna
- osallistui RYHTI-rakennetun ympäristön tietojärjestelmämuutoksia koskevan hankkeen toteutukseen Sodankylän ja Savukosken kanssa (ympäristöministeriön rahoittama)
- myönsi rakentamisluvan 14 uudelle liike- tai toimistorakennukselle ja 37 vapaa-ajan asunnolle
- etsi asuntorakentamisessa uusia ratkaisuja ja tarttui mahdollisuuksiin rohkeasti
- myönsi rakentamisluvan 29 uudelle omakoti- tai paritalolle ja 3 uudelle rivitalolle
- käyttöönnotti 87 uutta asuinhuoneistoa
- huolehti ohjaamisella, asiakaspalvelulla ja päätöksissään matkailurakentamisen ohjaamisesta maapoliittisen ohjelman ja kunnassa kuulemisten, lausuntojen ja ennakotapauksen myötä muodostuneen linjauksen mukaisesti.

Rakentamisen lupatulot +234 000 €

Rakennusvalvonnan toiminnan järjestämisen kulut -273 000 €

Toimintakate -39 000 €.

Tavoitteet:

Elinvoima – Elinkeinojen monipuolistaminen ja ympärivuotisuuden lisääminen

Toiminnallinen tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteuma
Investointien edistäminen	Asunto- ja toimitilainvestointien edistäminen, rakentamisen määrän pysyminen ennallaan	Rakennetut kerrosneliöt: Lähtö 15 000,0	Valmistunut kerrosala 23 645 k-m2

Hyvä elämä – Sosiaalisesti kestävä kasvu

Toiminnallinen tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteuma
Toimivat palvelut	Käytämme palveluissa ja asiakasohjauksessa ymmärrettävää kieltä ja vältämme vaikeiden ammattitermien käyttöä. Seurataan asiakastytyväisyyskyselyn avulla.	Asiakastytyväisyyskyselyn tulokset	Vuonna 2025 ei toteutettu asiakkaille palautekyselyä, mutta panostettiin otsikon tavoitteen mukaisuuteen muutoksista viestimällä.